

Savsal franco 24 -
P. n. Kuzjenca 2g dr. za S. S.
Koroška c. 10
(Doban. ukov)
Maribor

Poštnina v državi SHS pavšalirana.

Posamezna številka stane 60 vinarjev.

Naročnina listu:

Čelo leto . . . K 50—
Pol leta . . . . . 26—
Četrť leta . . . . . 13—
Zunaj Jugoslavije:
Čelo leto . . . . . 66—

Posamezne številke
na vsaki strani 60 v.

Uredništvo i upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
54. št. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila

se računajo po K 1.35
od enoredne peščice
pri večkratnih oznanilih
popust.

„Straža“ izhaja v pe-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne.

138. številka.

Maribor, dne 15. decembra 1920.

Letnik XII

Ko gremo v opozicijo . . .

Kar se je zgodilo, se je moralo zgoditi in kdor gleda nekoliko v bodočnost, je moral predvideti, da pride. Dr. Korošec je izstopil iz vlade in stranka gre v opozicijo. V ustavnih državah se izmenjujejo tudi stranke, ki so na vladi. Najlepše vidimo to na Angleskem, kjer sta po drugo stoletje, do najnovejšega časa, dve stranki tekmovali za vlado in ljudstvo je sedaj eni, sedaj drugi z večino glasov poverilo zaupanje. Za državo je to neprestano izmenjevanje koristno, kakor se tekoča voda ne usmradi, tako za- branjuje tudi to neprestano prelivanje političnih tokov, da ne more zavladati politična korupcija. Zdravo je tudi za stranko samo, ki se vedno osveži, ka- dar odstopi od vlade, a ko jo zopet nastopi, preisku- ša svoje sile. Odstop od vlade in pristop k opoziciji je torej v parlamentarnih državah nekaj čisto običaj- nega in tudi pri nas se je to moralo zgoditi.

Volitve so dale znatne uspehe najradikalnejšim strankam. To je posledica deloma povojnega razpo- loženja ljudstva, zlasti pa nizka politična izobrazba značnega dela prebivalstva, predvsem po novoosvo- jenih krajih. Popreje sta bili v narodni skupščini dve približno enaki skupini: radikalci in narodnim in Ju- goslovenskim klubom, ter demokrati s socialisti in še nekaterimi malimi skupinami. Iz volilnega boja so vse te skupine izšle oslabiljene. Sedaj je mogoča ve- čina samo, ako se združijo radikalci in demokrati. Jugoslovenski klub pa ne more sodelovati pri taki ve- čini. S tem bi moral sprejeti tudi nekatere točke de- mokratskega programa, a tega ne bi mogel zagovar- jati pred volilci. Raje gre v opozicijo.

Vlada je sestavila načrt ustave, katerega hoče predložiti zbornici. Stranke, ki so pri vladi, morajo tudi glasovati za ta načrt. V njem so pa točke, ki so s stališča Jugoslovenskega kluba nesprejemljive. Predvsem je nesprejemljiv načrt o razdelitvi države na pokrajine in samoupravne pravice pokrajin. Slo- venski kraji leže daleč, daleč od središča države, na skrajni severozapadni točki, vrezavajo se kot klin med Italijo in Avstrijo, z ostalo državo imajo le ma- lo prometnih zvez, kulturno in politično življenje je bilo od začetka zgodovine čisto drugačno, kakor pa po ostalih deželah, gospodarske razmere so popolno- ma posebne. Tudi imajo naši kraji za državo čisto

posebno zgodovinsko nalogo. To je obmejna postojan- ka napram Italiji in Avstriji, stojimo na meji dveh mogočnih narodov, čijih ekspanzivna sila se bo ved- no obračala proti jugoizhodu. Iz vseh teh razlogov je razvidno, da Ljubljana v državi ne more igrati i- ste vloge kakor Tetovo ali Velika Kikinda. Upravni stroj mora biti zelo prilagoden razmeram, delovati mora točno in hitro, državna misel mora biti pri nas razvita globlje, kot kje drugje, prosveta narodna in politična mora prodreti prav v sleherno koč. Jasno je torej, da bi morali slovenski kraji tudi v slučaju, da obvelja v državi centralizem, imeti veliko večjo samoupravo, ki bi bila zmorna izvrševati gori ozna- čene naloge. Naša zahteva po avtonomiji torej ni se- paratizem, nego izvira iz globoke državne potrebe. Ako demokrati v svoji kratkovidnosti te potrebe ne u- vidijo, ni za nas nobenega razloga, da bi jo morali zatajiti tudi mi. Za samoupravo Slovenije se bomo borili z vso vstrajnostjo in zavesti, da stem delamo za državo, ako hočemo na njeni najbolj izpostavljeni toč- ki okrepiti njeno odporno moč.

Ne strinjamo se še z mnogimi drugimi točka- mi ustavnega načrta, toda že ta razlog je zadosten, da gremo v opozicijo. V taktičnem oziru se ne strin- jamo z zahtevano prisego. Mi smo mnenja, da more tudi načelni republikanec sodelovati pri ustavodaji če tudi mu iz načelnih razlogov ni mogoče priseči kralju. Tako je bilo pred vojno v Nemčiji, celo v rus- ki dumii so sedeli republikanski socialisti. Na vsak način je za mirni razvoj države umestnejše, da se re- publikanec omogoči sodelovanje v zbornici, kakor pa, da se izključijo in omeje samo na agitacijo med ljudstvom. Kakšno stališče zavzema stranka sama, je pokazala tekoma delovanja zadnjih dveh let, kate- rega ne more nikdo zatajiti.

Stranka gre v opozicijo in se zaveda cele dale- kosežnosti tega koraka. Opozicija v Beogradu pome- ni opozicijo na celi črti. Naše ljudstvo mora biti pri- pravljen na ta veliki in načelni boj, ki bo zahteval mnogo žrtve. Poslanec ne more obenem nastopati pro- ti vladi in istočasno izposlovati za svoje volilce raz- lične koristi. So stranke, ki obetajo volilcem, da bo- do najostreje nastopale proti vladi, obenem pa obe- tajo tudi, da bodo izposlovala vse mogoče, celo od-

pravo davkov in vojaščine. Mi povemo naravnost, ker hočemo priti našim volilcem še mnogokrat pred oči in ne maramo posnemati moža, ki se jim pokaže samo, ko kandidira. Ako je izvoljen, si poišče kakšno drža- voo ali drugo korito in pokaže volilcem fige.

Ako gremo v opozicijo proti sedanjim vladi, ne pomeni, da gremo proti državi, ki je bila nekoč sen našega hrepenenja in v katero smo vložili toliko na- šega truda in krvi. Ne pomeni tudi, da pojdemo vz- poredno s strankami, ki hočejo razbiti to s tolikimi žrtvami priborjeno državo. Stojimo na parlamentar- nih tleh, boriti se hočemo s parlamentarnim orožjem, hočemo močno in svobodno državo, hočemo da bodi naše ljudstvo prosto tujih zatiralcev, a tudi prosto kapitalistične sužnjosti.

Prvo zasedanje konstituante.

Beograd je doživel dne 12. decembra t. l. naj- pomembnejši dan svoje zgodovine. Nadel si je sveča- no obleko; raz hiš so plapolale narodne in državne zastave v svojih bujnih barvah, v ulicah je bilo oja- žati neko živahnije vrvenje in vse je kazalo, da je napočil velik dan v zgodovini troimenega naroda. Po- slopje konstituante je krasila velika državna zastava; občinstvo je pričakovalo že pred 10. uro nesrečno pri- hod ministrov in poslancev. Ko so le-ti prihajali, se je občinstvo razdelilo in napravilo dostojni špajir. — Kot prvi so korakali ministri, za njimi pa v kratkih presledkih poslanci v manjših skupinah. Seja se je pričela ob 10. uri predpoldan. V novo adaptirani dvo- rani, ki je bila od strani poslancev večinoma zase- dena, je vladala gneča, posebno v novinarskih ložah.

Skrajno levo so zasedli komunisti, ki so okra- sili svoja prsa z rdečimi kokardami. Poleg teh so zavzeli svoja mesta poslanci Zemljoradniškega kluba, v katerem so grupirani tudi naši samostojneži. Sre- dino so si razdelili demokrati in radikalci. Desno pa tvorijo socialisti in Jugoslovenski klub. Muslimani so se vsedli za demokrati v sredino. Srbski republi- kanci sedijo med demokrati in seljaki.

Prvi je govoril poslanec dr. Milan Roje, ki je predlagal starostu Nikola Pašiča predsednikom skup- ščine, kar je ta sprejela z burnim aplavzom. Nato je Pašič, zahvaljujoč se za čast, v daljšem govoru pov-

LISTER.

Moj stric in moj župnik.

(Z frančoščine prevedel Paulus.)

Dalje.

Jasno je, da vas ne sme več biti, toda zabran- jujem vam vsako nedostojnost! Ne rabite svojega o- rožja razen v slučaju opravičene obrambe in pomu- te da morate svojo teto spoštovati, četudi ima pogreš- ka, in da je nikakor ne smete napadati!

Pokimala sem.

„Ne obljubim vam ničesar — —, oziroma, po- čakajte, da sem odkritosrčna, vam obljubim, da bom storila ravno nasprotno od tega, kar ste mi rekli.“

„To je naravnost upor — —! Končno bom ras- jezen, Regina!“

„To je več kakor upor,“ sem odgovorila z glo- bokoresnim glasom. „To je revolucija!“

„Izgubil bom potrpežljivost in življenje pri vsej tej vzgoji,“ je mrmral župnik. „Gospodična de Laval- le, storite mi eno uslugo, podvržite se moji avtorit- eti!“

„Poslušajte!“ sem dejala z laskavim, prilizne- nim glasom. „Ljubim vas iz vsega svojega srca. Vi ste sploh edina oseba na svetu, ki jo ljubim!“

Župnikov obraz se je spet vidno razjasnil.

„Toda jaz preziram, zaničujem svojo teto. Mo- ja dušviva se ne bodo nikdar izpremenila! Mnogo pametnejša sem, ko ona — —“

Župnikov obraz se je spet stemnil in živahno mi je hotel seči v besedo.

„Ne ugovarjajte,“ sem ga ustavila in ga gleda- la izpod obrvi, „sami dobro veste, da ste ravnoistega mnenja o tej stvari — —“

„Oh, kaka vzgoja, kaka vzgoja!“ je žalostno ječal.

„Gospod župnik, mojo zveličanje ni v nevarno- sti! Bodite čisto mirni! Našla vas bom nekega dne v

nebesih. — Ponovim torej: Ker sem mnogo pametnej- ša ko ona, zato mi ne bo težko, jo mučiti z besedami. Sinoči sem se zaobljubila, da ji bom na vse načine kljubovala. Meseč in zvezde sem klicala za priče tej svoji prisegi.“

„Moje dete,“ mi je rekel župnik resnobno, „no- čete me poslušati in kesali se še bodele!“

„Bah! Videli bomo! — Teto slišim! Divja je, ker jaz sem izpustila kravo, zajčke in kapune, da bi mogla nemoteno govoriti z vami. Dajte ji ukor! Za- gotavljam vam, zelo hudo me je udarila, čisto črne pege imam na ramenih.“

Moja teta je vdrta v sobo kakor vihar, in žup- nik, čisto splašen, ni imel časa, da bi mi odgovo- ril.

„Regina, sem pojdi!“ je kričala z obrazom od jeze in letanja za zajci in kapuni.

Globoko sem se ji poklonila.

„Prepuščam vas gospodu župniku!“ sem rekla in namignila svojemu zavezniku.

Okno je bilo k sreči odprto.

Skočila sem na stol, stopila k oknu in se spu- stila na vrt.

Iznenadena je gledala za menoj teta, ki se je bila postavila k vratom, da bi mi zaprla pot.

Delala sem se, kot da bi hotela zbežati, v res- nici pa sem se skrila za lavorjevim grmom pod ok- nom. Z radostnim srcem sem poslušala, kako je žup- nik kregal mojo teto in kako je teta besno kričala.

Med večerjo se je držala ljubeznjivo kakor pes, ki si mu vzel kost.

Godrnjala je nad Suzano in jo napočila, trpin- čila je svojega mačka, metala po mizi srebrno nami- zno orodje, da je žvenketalo, in ker sem gledala vse to mirno in posmehljivo, je zgrabila kozarec in ga vrgla skozi okno.

Takoj sem tudi jaz zgrabila krožnik z rižem, ki ga še ni pokusila, in sem ga vrgla za kozarec.

„Ničvredna živina —!“ je zarjula in planila v mene.

„Ne dotaknite se me!“ sem rekla in se umak-

nila, „sicer pišem še nocoj svojemu stricu, gospodu de Pavol.“

„Ah —!“ je rekla. Obstala je kakor okamenela in roka ji je obvisela v zraku.

„Ako ne nocoj, pa jutri ali v par dneh, ker bili me ne bote več —!“

„Stric vam ne bo verjel! je zakričala.

„O, kako pa da ne! Vaši prsti so pustili dovolj sledov na mojih ramenih! Vem, da je dober človek, in šla bom k njemu!“

„Nisem poznala svojega strica, ker sem štala komaj šest let, ko sem ga videla prvokrat in zadnji- krat. Pa mislila sem, da se moram narediti, kot da bi vedela prav mnogo o njem, in da je to zelo diplo- matično.“

Veličastveno sem odkorakala iz sobe, teta pa se je nezavesna zgrudila svoji Suzani v naročje.

IV.

Vojska je bila napovedana in odslej mi je mi- neval čas v boju s teto. Poprej sem si komaj upala odpreti usta v njeni navzočnosti, razen kačar je bil pri nas gospod župnik, kajti zavrnila me je, naj mol- čim, še preden sem povedala pol stavka. Sedaj pa se nisem več trudila, da bi brzdata svojo jezičnost. Ni bilo obeda in ne večerje, da bi se ne bili vneli pre- piri, ki so grozili, da se izprevrnejo v viharje.

Opazila sem, da je bila teta nevedna kakor karp in da jo je zbudilo v živo, ako sem podprla svo- je mnenje s svojim ali župnikovim znanjem. Sicer pa se nisem nikoli obojavljala, dajati tudi izmišljenim svojih možganov zgodovinsko veljavo, na svojo žalost pa se nisem mogla boriti zoper osebne izkušnje svoje tete. Kadar je torej trdila, da se godi v svetu in ži- vljenju takole in takole in da moški niso druga, ko zapeljivci in satanovi hlapeci, sem bila jezna na samo sebe, ker jej nisem mogla ničesar odgovoriti. Toliko sem umela, da mi osebe, ki sem z njimi živela, niso mogle dati pravega pojma o ljudeh vobče in o moš- kih še posebej ne.

Dalje prihodnjč.

daril zgodovinski pomen dneva, ki je združil odposlanice vseh treh plemen, da izdelajo v teh usodnih dnevih trdni fundament skupne domovine. Nato je predlagal imena starih najmlajših poslancev, ki morajo po poslovniku zavzeti mesta tajnikov, in sicer: Nikola Perič, dr. Svetoslav Mijatović, Borislav Stabjanin in Vladimir Pušenjak. Ko so zasedli tajniki svoja mesta, je predsednik prosil poslance, da izročijo svoja pooblastila predsedništvu. Prihodnja seja je bila določena za 16. uro prihodnjega dneva. Poslanec Večeslav Vilder (demokrat) je zaklical ob priliki skiepa seje: Zivela Jugoslavija! Komunisti so kričali: Zivela sovjetska republika!

Politični pregled.

Jugoslavija.

Prihodni sestanek konstituante se je izvršil 12. t. m. ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani novega parlamentarnega poslojpa. Zbrane poslance je spomnil dr. Milan Rojc, da treba potom poslovnika izvoliti začasnega predsednika po starosti. Začasnim predsednikom je bil predlagan starosta Nikola Pašič, ki je živahno pozdravljen zavzel predsedniško mesto in nagovoril zbrane poslance, katerim se je predvsem zahvalil za zaupanje, katerega so mu izkazali z izvolitvijo predsednikom. Nato je spominjal poslance na važnost konstituante potom katere je izročena usoda cele države ravno v roke poslancev, katerih naloga je, da ustvarijo napredno in svobodno državo, državo, ki bo popolnoma zadovoljila naš narod in vse napredne narode in ki bo zadovoljila tudi naše zaveznike in da bomo ugnali one, ki mislijo, da nas bodo razkrojili. Nato je želel Pašič konstituanti srečno delo in slavo in predlagal, da izberejo iz svoje sredine 4 tajnike. Tajnikom so bili predlagani 4 najmlajši poslanci: Nikola Perič, dr. Svetoslav Mijatović, Borislav Stabjanin in Vladimir Pušenjak. Izvoljeni tajniki so zavzeli svoja mesta, poslanci so pa začeli izročati svoje poverilnice predsedništvu in tajnikom. Po izročitvi poslaniških poverilnic je Pašič zaključil prvo sejo in napovedal drugo za 13. ob 16. uri. Zaključek prve seje so pospremili burni živjoklici od strani poslancev, le komunisti so nazdravljali sovjetski republiki.

Druga seja narodne skupščine v nedeljo je bila pričakovana z veliko napetostjo. Na tej seji se je že razvil oster boj proti nezakonitemu poslovniku, proti kateremu se dviga vedno večja opozicija, ker je bil oktroiran ne samo neparlamentarnim potom, ampak tudi nezakonjen protizakonito. Radi obsodbe poslovnika je bila nedeljska seja v parlamentu dokaj burna. V imenu 28 poslancev broječega Jugoslovanskega kluba je podal dr. Nikola Mandić predsedniku izjavo, v kateri se naglašala nezakonitost začasnega poslovnika in zahteva, da se izvoli odbor 28 oseb, ki naj tekom pet dni izdelata ter predloži v odobritev konstituanti načrt novega poslovnika, in da se naj v tem času ustavi vsako parlamentarno delo razven delovanja verifikacijskega odbora.

Pri volitvi v verifikacijski odbor je bilo opaziti v konstituanti dve skupini in sicer: radikali, Narodni in Jugoslovanski klub na eni strani, na drugi pa demokrati, zemljoradniki in socialisti. Komunisti nastopajo samostojno. Pri volitvi je preglasovala prva skupina drugo za 20 glasov.

Proti centralističnim težnjam raznih parlamentarnih skupin je že organiziran močan opozicijski blok, ki obstoja iz: Jugoslovanskega in Narodnega kluba, Hrvatske težačke stranke in muslimanov, ki so pripravljani iti v boj proti centralizmu z vsemi sredstvi in bodo izvajali tudi posledice, ako bi se ne upoštevalo zahtev opozicije.

Glede sestave nove beogradske vlade prevladuje v Beogradu mnenje, da se bo posrečila koalicija med radikali in demokrati in da bo nova vlada že se stavljena v nedeljo, ko bi naj bila svečana otvoritev konstituante s prestolnim govorom.

Diplomatski zastopnik Holandije v Beogradu je odpotoval iz Beograda, ker naša vlada ni ugledila njegovi ponovni noči, da se sme povrtniti v Jugoslavijo holandski častni konzul Rapaport, ki je bil po osvobojenju izgnan iz Jugoslavije. Pošte holandskega poslaništva vodi začasno najstarejši konzularni uradnik.

Italija.

Predsednik italijanske zbornice De Nicola je odstopil, ker se je pripetila parlamentarnemu tajniku pomota pri številu poslancev.

Danski kraljin kraljica sta dospela v Rim.

Cehoslovaška.

Praško komunistično vodstvo je pozkusilo vprizoriti splošno stavko na Češkem, ki je pa našla je nezaten delni uspeh po nekaterih mestih, kjer so proizvajali le komunisti nemške narodnosti.

V Prago je došel bolgarski ministrski predsednik v svrhu spoznavanja čeških gospodarskih razmer.

Angleška.

Na Irskem divjajo dan za dnem sinfajnovski upori in nasilja. Zadnje dni so se doigrali v Corcu požigi in puči. Cena škode po požaru je cenjena na 9 milijonov funtov šterlingov, ker je bilo porušnih 15 poslopij, 2 osebi ubiti 14 pa težko ranjenih.

Grška.

Grški kralj Konstantin odpotuje se ta teden iz Svice v Benetke, odkoder ga popelje grška križarka v Atene.

Politična poročila.

Demisija SLS poverjenikov.

Radi demisije železniškega ministra dr. Anton Korošca je podal tudi predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Brejce ministrskemu predsedniku svojo ostavko. Z deželnim predsednikom so odložili svoje poverjeniške mandate tudi: poverjenik za uk in bogocastje dr. Karel Verstovšek, poverjenik za javna dela inž. Dušan Serbec in poverjenik za kmetištvo Jakob Jan. Dokler beogradska vlada ne sprejme ostavke, bodo dosedanji poverjeniki še nadalje vodili svoje poverjeniške posle.

Jugoslovanski klub že ima 28 poslancev. Jugoslovanskemu klubu so izjavili poslanci bunjevsko čokaške stranke, da bodo z njimi sodelovali v vseh glavnih vprašanjih. Radi tega zagotovila od strani Bunjevcev je sklical Jugoslovanski klub takoj sejo, na kateri se je pečal s cerkveno političnimi vprašanji v Vojvodini in odločil tozadevno najodločnejše korake. Ker bodo toraj podpirali Jugoslovanski klub tudi Bunjevci, šteje klub dosedaj 28 poslancev.

Naslednjom dr. Korošca kot minister saobračaja bo imenovan minister javnih del Joca Jovanović.

Dr. Vesnić v tretjič ministrski predsednik. Dr. Vesnić bi rad v tretje zasedel predsedniški stolec s pomočjo demokratov, radi tega pa je tudi na obsodbo radikalov samih napadel pri drugi seji konstituante Jugoslovanski klub, radi njegovega energičnega nastopa proti nezakonitosti začasnega poslovnika.

Krsto Cievarič — republikanec. Cievarič, urednik „Beogradskega Dnevnika“ je postal republikanec. Mož, ki je zelo simpatiziral z demokrati, je prišel do prepričanja, da vodi diktatura centralistov v polom. On piše: Teško je s čisto moralnega, patrijotičnega stališča. Biti republikanec v tem trenutku znači iti z Radičem, z bolgarofili in panislamisti. Toda ravno tako težko je iti z beloroki, pašičevci, draškovičevci. „Citajte samo načrt ustave, ki so ga ti naredili; to je unikum reakcionarstva“ piše Cievarič, ki je rajše šel za Jašo Prodanovičem med republikance.

V verifikacijski odbor je izvoljenih 5 Slovencev: za SLS dr. Hohnjec, za socialiste dr. Korun, za zemljoradnike dr. Vošnjak, za komuniste dr. Lemeš in za JDS dr. Žerjav.

Samostojneži iz Slovenije so se združili s poslanci zemljoradničke stranke iz Srbije, s savezom težakov iz Bosne in Hercegovine ter s težačko stranko iz Dalmacije. Nova združena stranka se bo imenovala: Zemljoradniška stranka. Za predsednika je bil izvoljen Vojislav Lažič, za podpredsednika Ivan Pučelj iz Slovenije in Ivan Franič iz Dalmacije.

Samostojna in demokrati. Kakor znano, se je priklopila naša Samostojna zemljoradniška stranka, katere duševni očka Mihajlo Avramović je izjavil načelniku demokratskega kluba, Ljubi Davidoviču, da so zemljoradniki po svojem programu najbližji demokratom. Sedaj je pa menda le res, da je imel dr. L. Kukovec prav, ko je označil slovenske samostojne kot krilo demokratov. Počasi se bodo našli naši liberalni in samostojni tiči v skupnem demokratskem gnezdu v Beogradu.

Zopet nov dokaz demokratske samostojne zlahte. Povodom volitve v verifikacijski odbor so glasovali slovenski samostojni z demokrati. Očitna dejstva, ki se odigravajo v Beogradu, sedaj jasno kažejo, da bodo samostojni izdajice slovenske samouprave, ker se udinjajo v vsakem oziru kapitalističnim demokratom

Druga občinske volitve v Beogradu se bodo vršile 9. januarja 1921.

Avstrijski problem. „Der Morgen“ je prinesel poročilo, v katerem zatrjuje, da se francoski listi, predvsem „Temps“, „Action Francaise“ in „Excelsior“ bavijo z vprašanjem, kakšne mere naj se povzamejo, da se pomaga izžrpani Avstriji, ki stoji pred bankrotom. Listi povdarjajo nujnost izdatne preskrbe avstrijskega prebivalstva z živili, ki se pa ni v stanu preprečiti polom. Edino velikopotezna rešitev finančnega problema, znatni krediti za surovine in zagotovanje zadostnih količin premoga bo podpomoglo avstrijski privatni industriji na noge. Tudi angleško časopisje posveča avstrijskemu problemu občo pozornost.

Japonsko-amerikanska vojna? Wolff-ov urad javlja iz New-York-a: „New-York Herald“ doznava, da je državni tajnik za zunanje zadeve obrazloževal v zunanem odseku senata razmerje do Japonske z ozirom na jabski kabel. Položaj je resen. V kongresu je vprašal Kahr, da-li dela Japonska za to da se vname med belo, rumeno in črno raso konflikt; svet naj izve, da se Amerika ne bo odtegnila napovedanemu boju.

Ameriška operacijska baza. „Pravda“ javlja iz Helsingforsä: Ljening je izjavil v konferenci z ameriškiimi socialisti, da je zastopnik nekega ameriškega milijardnega konzorcija, ki je zahteval koncesije glede Kamčatke, izjavil, da potrebuje Amerika Kamčatko kot operacijsko točko v vzhodni Aziji, ki naj bi

Ameriki služila v eventualni vojski z Japonsko. Amerika je voljna priznati sovjetsko Rusijo, ako ji le ta proda Kamčatko.

Dnevne vesti.

Regentov rojstni dan. Na dan regentovega rojstnega dne (17. t. m.) se za vso šolsko mladino vseh sol daruje maša z zahvalno pesmijo in državno himno. Po maši naj se vrši v vseh šolah primerni nagovor na mladino. Dan je pouka prost.

Zdravstveno sanje škofa dr. Mahničca se je zopet tako poslabšalo, da je pričakovati vsak čas smrtno katastrofo.

Cenjenim naročnikom, inserentom in čitateljem! Na podpisano uredništvo in upravnništvo prihaja še vedno dan za dnevom naravnost ogromno število raznovrstnih pismenih vprašanj v tej ali oni zadevi. Tem pismenim vprašanjem navadno ni priložena nobena znamka za odgovor. Podpisano uredništvo in upravnništvo opozarja ponovno, da na pismena vprašanja, katerim ni bila priložena znamka za odgovor, ne bo dajalo nobenega odgovora. Uredništvo in upravnništvo.

Castno občanstvo. Odbor občine Orehova vas je izvolil v svoji občinski seji dne 9. decembra 1920 gospoda okr. glavarja dr. Lajnsičca, ministra doktor. Anton Korošca in poverjenika dr. Karla Verstovšeka radi njihovih velikih zaslug za obmejni mariborski okraj svojim častnim članom.

Usoda koroških Slovencev. Kronika trpljenja koroških Slovencev se dan za dnevom polni v naših listih z novim gradivom, ki izpričuje vso grenko bol, katero morajo prenašati ubogi trpini v nekdanjem plebiscitnem ozemlju. „Heimatsdienst“ vlada s svojimi eksponenti in dela, kar se poljubi nemškutarjem. Slovenci so brezpravni povsodi; ako pretrepejo nemškutarji zavednega rodoljuba do smrti, se nima kje pritožiti, ker pravijo na sodnijah, da je najbrže rovaril in agitiral za časa plebiscita za Jugoslavijo. Slovincem krađejo živino, pohištvo itd., vse to pa pod zaščito oblasti in orožništva, ki nikdar ne posreduje v prilog Slovencev, temveč nemščurjev. Ali res ni odpomoči? Že enkrat smo povdarjali, da se naj ustanovi v Celovcu generalni konzulat naše države, ki naj zasleduje vse dogodke na Slovenskem Koroškem. Ta konzulat naj bi bila nekaka edina inštanca, kjer se bodo zamogli naši rojaki pritoževati. Generalnim konzulom naj bi se pa imenoval energičen in odločen koroški Slovenec-begunec, ki bi kot poznavalec tamkajšnjih razmer prišel v poštev. Ako bomo mirno gledali trpljenje naših ljudi onkraj državnih mej, nam se zna zgoditi, da se nam odtuji tamkajšnje ljudstvo popolnoma in nas bo, v sili užaljeno, res ostavilo.

Mesar Habjan — zbežal. Dne 15. in 16. t. m. bi se pred mariborsko poroto morala vršiti obravnava proti urednikoma „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže.“ Tožil ju je veliki samostojnež, mesar, gostiničar in bivši revizitor izra časov stare Avstrije, Ivan Habjan iz Smarja pri Jelšah. Gospod mesar se je čutil strašno užaljenega, ker sta „Slov. Gospodar“ in „Straža“ prinesla podrobno poročilo, kako je Habjan s svojimi sodrugi napadel mirno zborujoče somišljenike Kmetijske zveze dne 25. januarja 1920 v Smarju. Urednik Zebot je leta 1920 že dvakrat bil klican radi tega poročila pred poroto, a Habjan je vedno zbežal, češ, mariborski porotniki za gospode samostojneže niso dovolj zanesljivi. Habjanov advokat dr. Zabukošek je jeseni leta 1920 zahteval, naj se za porotno obravnavo proti uredniku Zebotu delegira drugo (celjsko ?) poroto. Višja inštanca je Habjanovo zahtevo odklonila. Drzno je od Habjana in dr. Zabukoška, da si upata očitati mariborskim gg. porotnikom politično pristranost. Te dni sta dobila urednika Zebot in Stupan obvestilo, da je mesar Habjan odtegnil tožbo in da plača vse pravdne stroške. Habjanu bo ta „šport“ prišel precej drago. Trije advokatski računi bodo romali sedaj v Smarje k užaljenemu samostojnemu mesarju. Oh, to bo veselja pri Habjanovih! Koliko nesreče je prišlo letos nad ubogega Habjana! Dne 25. januarja mesarske pene, pri volitvi delegatov kmetijske podružnice zrnega Kmetijske zveze, 28. novembra v Smarju večina glasov za krščansko stranko in 15. ter 16. decembra Habjanov beg pred „Slovenskim Gospodarjem“ in „Stražo.“ — Da, da, drevesa prevzetnih samostojnežev ne rasejo do neba!

Komunistična delitev božičnega purana. Po volitvah smo se na Bregu pri Ptujih huđo prepirali, kedaj se bo pričela objubljen delitev. Ta jezična pravda se je celo zavlekla v bližnje Dražence, ki tvorijo z Bregom eno občino. In res se je pričela delitev najprej na Bregu, kjer ima zjutraj vsakdo svojo obleko le tedaj, ako gre zvečer v sukno ali bluzi spat in si klobuk, kapo ali robec dobro k glavi priveže, sicer si v noči vso obleko razdelijo tisti socialdemokrati in komunisti, ki se norčujejo iz ubožnih delavskih družin ter jim denčajo, da ni treba nobene božje zapovedi in tudi tiste sedme ne, ki se tu glasi: „Ne kradi!“ Čudno je pri teh naukih to, da si delijo in krađejo razni neznanci tudi pri jako siromašnih hišah raznovrstno blago in obleko, katero si zvečer slečejo. Tako se je nedavno zgodilo, da je morala nek jutro žena od hiše do hiše ponavljati prošnjo: „Ljubi brate, moj mož ima samo gata in srajco, ker so nas v noči obiskali pristaši tistih strank, ki si vse delijo brez dovoljenja; posodi torej kakšne hlače in suktnjo in čevlje mojemu možu, da more iz hiše!“ —

Ker sta si socialdemokrat in komunist dvojčka, lahko razumemo, kako delavec iz Strnišča domu v Draženci prinašajo čisto nove pojme o lastninski pravici. Vsako sme vzeti, ako le more, vsakdo deli, kakor se mu poljubi. To je nova komunistična pesem, katero mislijo zapeti po teh ponočnih notah ne le v graščini Turnišče, ampak tudi pri ubogih ljudeh. „Pa sva brata dva, midva Frančeka, dajte nam fazana ali purana!“ Ker ga niso dali, so ga sami vzeli in po svojih notah razdelili, da so lastnikom pustili na oknu kremplje, glavo in še kljun, da lahko s le-tim kljunom popevajo zahvalo tistim socialdemokratom in komunistom. In kadar bo zopet volitev, naj volijo s tem kljunom ponočne predstavitelje.

Občni zbor Orlovške zveze. V nedeljo dne 12. t. m., se je vršil v Ljubljani občni zbor Orlovške zveze, katerega se je udeležilo 90 zastopnikov odsekov ter nad 300 Orlov iz cele Slovenije. Iz odbora jih poročil je posneli, da se je nanovo ustanovilo 35 odsekov, največ na Štajerskem. Zveza šteje sedaj nad 6000 članov ter čez 3000 telovadcev. Čisto premoženje Orlovške zveze znaša 59.235 K 50 v. Predsednika Orlovške zveze Josipu Pircu je dal občni zbor absolutorij ter mu izrekel zahvalo. Predsednik J. Pirce in načelnik P. Kržan sta bila soglasno izvoljena v novič. Prijatelj Orlov — na delo, da bo prihodnji obč. zbor izkazoval še ogromnejše številke!

„Taborov“ dovtip. Mariborsko JDS glasilo, ki je znano po svojih „dovtipih“, je priobčilo v svoji objavi narodnosti sledečo notico: „Proda se prav ceno kip znamenitega habsburškega „heroja“ na okrognem sodišču v Mariboru. Soha je popolnoma nepoškodovana in iz najboljšega beloga marmorja. Na ogled dnevno med uradnimi urami v vestibulu omenjenega sodišča.“ Gospoda od „Tabora“, ki ima veliko posla na sodnji, si je v pomanjkanju gradiva za svoj najboljši dnevnik dovolila ta dovtip, katerega so pa vzeli nedovtipni kamnoseki iz Slovenije kot dejstvo in prišli poizvedovat po marmornasti sohi, katere kamen bi se dal pri sedanem pomanjkanju kamnoseškega materiala dobro porabiti. Sve so ti kupci mesto kupa želi posmel, ker mariborska okrogna sodnja nima nikakih marmornatih soh na prodaj. Ta „Taborov“ dovtip je tipičen vzgled moralne vzgojne tendence, katero zasleduje ravno „Tabor“ z različni rauberromani in dovtipi izza kulis sodnih aktov. Toliko se je zanesti na „Taborova“ poročila, ki je po lastni hvali „najboljši“ (?) dnevnik.

Hešičeva radovednost v Slovenski Matici je izredno velika. Vsak par tednov se oglasi z nekakšnim skrivnostnim namigavanjem. Da se zadeva izčisti, bi bilo veliko boljše povedati javno in določno brez paterčne frazeologije namišljenega mučenika vse kar prizadeti vedo. Sicer pa bi storil dr. Hešič tudi javnosti veliko uslugo, ako bi povedal, kdo je z nedorazumljivimi otroci „strokovno“ urejal knjižnico Slovenske Maticice, kdo je za besedico „uredil“ pri romanu in leposlovnih spisih računat po 200 predvojnina krcer in kdo je rabil bogate reprezentančne nagrade in svoje!

Na naše javno vprašanje na naslov g. ptujskega okrajnega glavarja nam je ta poslal sledeče pojasnilo: Ptujski okrajni g. šolski nadzornik P. Flere ni razposlal vsem krajnim šolskim svetom ukaza, da mora šolski okoliš za vsako učiteljsko osebo pripraviti 1 seženj drv, ampak je le opozoril krajne šolske svete, da preskrbe potrebno množino kuriva za šolske prostore, kakor se tak opomin razposilja vsako leto. G. ptujski okrajni glavar tudi odločno zanika, da bi bil g. nadzornik Flere njegov sorodnik in da ni bil ravnokar omenjeni g. Flere imenovan nadzornikom na glavarjevo prizadevanje, ampak je imenovalo g. Flere na nadzornikom poverjeništvu za uk in bogočastje brez vsakega sodelovanja okrajnega šolskega sveta, oziroma g. okrajnega glavarja. Odgovor te vsebine smo prejeli na naše javno vprašanje z dne 12. nov. in ga tudi priobčujemo, da ne bomo krivili ptujske gospode po nedolžnem.

Prijet cerkveni tat. V cerkvi v Závodnjem je v noči od 8. na 9. decembra ukradel okoli 60 let star postopac iz Češkega po poklicu čevljar, dva platnena oltarna prta. Zvečer se je dal zapreti v cerkev in jo po izvršeni tatvini zapustil pri sfranskih vratih. Popotu v Soštanj je pri Rumnu razrezal volovsko opremo in si narezal široke kose jermenov, ki bi se dali porabiti pri njegovi čevljarji obrti. Ko je isto delal pri Janezu v Lajšah, je ob 2. uri po polnoči na letel nanj domači sin, ki ga je prijel in izročil orožnikom. Pri preiskovanju njegove bale se je doznalo, da je to isti tat, ki se spomladi še bolj temeljito ukradel cerkve v Závodnjem. Našlo se je namreč pri njem se dvoje črnih suknenih ministrantskih sukenj, ki ste bili takrat med drugimi ukradene. Ker se je slišalo o tatvinah tudi po drugih cerkvah in izrezanju usnja pri kočijah, je najbrž to izvršil ta tat.

Ceste v Ljutomerskem okraju so najslabše na celim Slovenskem. Zakaj, ker ima Ljutomerski okraj takega načelnika, ki se za ceste briga toliko, kakor zajec spomladi za sadenje fižola ali zeljnatih sadik. Okrajna cesta čez Kotnikov hrib je sedaj popolnoma za nič. Joško iz Mote, pelji se, pelji, če se moreš čez to cesto! Stimaš se, kako znaš gospodariti, kako voditi okrajni zastop, okrajne ceste so res lepo tvoje ogledalo. Verjamemo, da je bolj zabavno delati „samostojno“ in „demokratsko“ politiko na Cvenu, na Moti in v Ljutomeru, kakor pa se brigati za ceste in gospodarstvo okrajnega zastopa. Zakaj pa se rivaš na take mesta, na katere spadaš tako, kakor kozel za vrtnarja. Poskrbeli bomo kmetje Ljutomerskega okraja, da si boš v bodoče smukal svoje brke na Moti, a okraj nam bodo vodili možje, ki imajo za to kaj sposobnosti in dobre volje.

Vandalizem. V št. Juriju ob južni železnici so v noči od 5. do 6. t. m. okoli tretje ure razbili s kamenjem par šip tamkajšnjega Katoliškega doma. Storilce zasleduje orožništvo. Žalostno! Nov notar na Vranskem. Za novega notarja na Vranskem je imenovan notarski namestnik Franjo Presečnik.

Mladina osnovne šole v Žalcu je nabrala za Jugoslovansko Matico vsoto 93915. Med nabiranjem so slišali otroci tudi marsikatero besedo, katera ni sposobna vzbujati in gojiti narodnega čuta in ljubezni do bližnjega. Pa o tem drugokrat; dotične stranke smo si dobro zabeležili.

Zveza jugoslovanskih železničarjev je na svojem izrednem občnem zboru v Narodnem domu preteklo nedeljo izvolila za svojega predsednika bivšega demokratskega poslanca Ivana Kejžar.

Vlomilci v apaški kotlini. Dne 7. t. m. v noči so vlomili neznani vlomilci v hišo neke posestnice v Plitvici, kjer so z vozno ročico pobili ženo do nezavesti in ji odnesli denarja in blaga v vrednosti 22.000 K. Roparji so prišli brezdvomno preko Mure.

Savez jugoslovanskih duševnih delavcev name ravavo osnovati in so se že vršila tozadevna posvetovanja v Beogradu. Predsednikom pripravljalnega odbora tega saveza je bil izvoljen profesor beograjskega vseučilišča, Dragutin Aranđelović.

Kasacijsko sodišče dobimo v Zagreb po sedanjem ustavnem načrtu.

Uadniške nabavne zadruge bodo zakonjene s 1. januarjem 1921. Udruženje vseh državnih uslužbencev je potom te naredbi obvezno. Vsi državni uslužbenci morajo biti člani uradniških nabavnih zdruš. Deležji pri teh združah ne bodo smeili biti pod 100 dinarjev. Uradniške zadruge bodo nabavljale raznovrstno blago od producentov, radi tega bodo tudi cene veliko nižje nego so pri mnogih res oderuških trgovcih.

Za pravoslavno duhovščino v Jugoslaviji odpravljen talar. Kakor znano, je doslej pravoslavna duhovščina vedno nosila talar v službi in tudi pri privatnih nastopih. Sedaj pa je sprejel arhijerijski sabor srbskega patrijarhata sklep, da sme nositi pravoslavna duhovščina izven službe navadno meščansko obleko, ki pa se naj razlikuje od lajkov po gotovih znakih, da je lahko ločiti popa od navadnega človeka.

Nova orožniška uniforma. Z novim letom bodo uvedli novo uniformo za orožnike. Vsak orožnik bo označen s številko, ki jo bo moral nositi na vidnem mestu.

Ljudsko štetje odloženo. Vlada je nameravala na dan 1. januarja izvesti štetje ljudstva, poslopij in živine. Ker se to ne bo moglo vršiti nameravanega dne, se določi v to svrhu poznejši termin.

Razdelitev rečnega brodovja. V ministrstvu zunanjih zadev se je pod predsedstvom ministrskega predsednika Vesničja vršila debata glede porazdelitve rečnega brodovja. Debate se je udeležil tudi delegat komisije za razdelitev rečnega brodovja, polkovnik Kratz. Pogajanja se nadaljujejo. Naša vlada zastopa stališče, da pri tej razdelitvi ne sme priti v poštev ono rečno brodovje, ki je že danes v naših rokah, ker je to kot vojni plen že dodeljeno naši državi. Smatra se, da bo zadeva rešena na vsestransko dovoljen način.

Navarna vohunstva v Jugoslaviji. V Zagrebu se zapri slikarja Ivana Havelko, ker je na sumu, da je opetovano potoval na Madžarsko. Pri zaslišanju je priznal vohunstvo ter izpovedal, da je bil v zvezi z madžarskim stotnikom Deklevo in nekim Horvatom. Zaprti so še bili: bivši vseučiliški profesor dr. Milan Šuffaj, dijak Golovič in brivec Stromer, poslednji je priznal, da je po naročilu Goloviča nabiral po Hrvatskem legionarje za madžarsko legijo v Sombotelju. Aretiran je bil tudi znani biciklist Meniga. Več oseb, katere so osumljene vohunstva, je pa pobegnilo na Madžarsko.

Razorožitev prebivalcev nemške republike. (Wolff.) Mednarodna kontrolna komisija je odgovorila na nemško verbalno noto glede takozvanih „Einwohnerwehren“ in zahteva brezpogojno razorožitev vseh prebivalstvenih organizacij. Nemška vlada je dolžna, javiti nemudno vse mere in ukrepe, ki jih namerava toozirno izdati.

Preki sod v Cehoslovaški republiki. Vlada je proglasila v nekaterih političnih okrajih radi izvanrednih dogodkov preki sod. Komunisti agitirajo za zopetno vpostavitve štrajka, kar se jim pa najbrže ne bo posrečilo, ker je delavstvo postalo deloma nevoljno nad neúspěhom.

Nemška zarota. Bivši minister in senator čehoslovaške republike Klofeč je na shodu v Melniku dne 12. t. m. odkril veliko nemško zaroto, ki ogroža mir v Evropi. Zaroti, ki je monarhističnega značaja, načeljuje znani bivši nemški maršal Ludendorff. Središče zarote je v Bavarski, odkoder sega preko Tirovske v Avstrijo in na Madžarsko. V zaroto so baje

zapleteni agenti iz Jugoslavije. Zarota je imela že vse pripravljeno, da udari, tudi čete je že imela pripravljene in skrbno organizirane. Član zarote je pa izdal vsi zaroto, vendar še nevarnost zarote ni odpravljena. Klofačeva razkritja so velezanimiva.

Iz Maribora.

Umetniška razstava v Mariboru in slovenska javnost. Pod strokovnjaškim vodstvom g. prof. Cotiča in pod pokroviteljstvom g. generala Maistra je že nekaj dni sem občinstvu na vpogled mariborska umetniška razstava. Na naše obžalovanje pa smo prisiljeni, kakor navadno, tako tudi tokrat, konstatirati, da naši umetniki doslej niso našli od strani ravno slovenske javnosti pravega razumevanja. Ker je ravno razstavljen naša umetnost brez muzike, plesa in alkohola, pa je ravno naše slovensko občinstvo takorekoč odreklo in doslej zanemarjalo poset razstav na bolest umetnikov, ki so se potrudili, da nudijo slovenskemu Mariboru na vpogled svoje znanje in svojo umetniško usposobljenost, drugič pa je naravnost neodpustljivo, da kažejo več zanimanja ter razumevanja za slovensko umetnost obiskovalci drugih narodnosti, ne pa — ravno domače — slovenske. Mogoče mislijo naši dobri Slovenci, da bo odbor umetniške razstave se potrudil k vsakemu posamezniku, in ga popeljal v cilindru v kazino, da si ogleda tam slike. Odbor umetniške razstave izjavlja, da je povabil k razstavi le vsa društva kot taka, ni pa mogel razposlati vabil na vse posamezne člane teh društev, korporacij itd., ampak je vsak obiskovalec dobrodošel, neoziraje se na posebno vabila. Upamo, da bodo pokazala naša mariborska okolica več zanimanja za umetniško razstavo, kot mariborska naša javnost, o sobito, ker bo od danes naprej razstava tudi popolnoma na vpogled od 2. do 4. ure. Tem potom vabimo vse naše ljubitelje domače umetnosti iz celotne Slov. Štajerske, Prekmurja in Koroške, da kar največ polnoštevilno obiščejo razstavo, da vzpodbudijo s svojim številnim obiskom naše itak pičle slovenske umetnike, pa tudi javno pokažejo v svojim obiskom, da so Slovenci res tudi kulturni narod, ki nima samo smisla za ples in koncert, ampak tudi za upodobljajočo umetnost. Kar je bilo torej doslej glede obiska mariborske umetniške razstave zamujenega in zanemarjenega, naj se v prihodnje popravi, da podžgemo z našim obiskom delavnost naših umetnikov: na drugi strani pa tudi dokažemo, da smo Slovenci narod, ki je ljubitelj vsestranske umetnosti.

Umetniški klub „Grohar“ se je osnoval v Mariboru. Klubu predseduje znani g. prof. V. Cotič, podpredsednik g. Karlovič Ivan, tajnik g. Stiplošek, blagajnik g. Kranjc, gospa Šantlova pa kot odbornica. Umetniški klub je izvolil na svojem občnem zboru g. generala Maistra častnim članom.

Služkinje, posli, delavsko ženstvo! Vabljeni ste da pridete na ženski shod, ki bo v nedeljo 19. t. m. ob 5. uri popoldne v Narodnem domu v Mariboru. Govorila bo gđc. Cilka Krekova iz Ljubljane; nastopili bodo domači govorniki in govornice. Vršil se bo redni občni zbor Zveze služkinj v Mariboru. Pristop imajo brez razlike stanu vse ženske, ki hočejo ureditev ženskega in delavskega vprašanja na pravičnih temeljih krščanskega socializma. — Vabite vas ženska skupina in Zveza služkinj JSZ v Mariboru.

Mariborski volilci naše stranke, ki so bili pri volitvah v ustavotvorno skupščino izpuščeni iz imenika, naj se oglasio čimprej v tajništvo Slov. ljudske stranke v Mariboru, Cirilova tiskarna, 1. nadstropje.

V mestnem deškem zavetišču je oskrbovanih letos 60 sirot in ubožnih otrok iz najrevnejših slojev mestnega prebivalstva. Kakor običajno bo kuratorij tudi letos to deco po možnosti obdaril za Božič s prepotrebno obutvijo, obleko in perilom. Kuratorij se ohranja do človekoljubnih Mariborčanov s prošnjo, da prispevajo v ta namen v blagu in denarju in se odzovejo na nabiralno polo, ki bo te dni krožila po mestu. Imena darovalcev bomo priobčili.

Novejše!

Skoj dr. Anton Mahnič je umrl 14. t. m. zjutraj.

Vesnič je p. d. 14. t. m. demisijo svoje-ga kabineta. Novim predsednikom je smatrati Pašiča, ki bi pa odstopil to mesto Protičcu. S Protičem bi prišel na površje njegov ustavni načrt.

Predsednikom verifikacijskega odbora je izvoljen demokrat Dragutin Pečič z 1 glasom večine napram radikalcu Gjurčičcu. Za Pečiča so glasovali komunisti.

Radiča baje ne bo v Beograd, pač pa pridejo njegovi odposlanci, ki se bodo pogajali s strankami v konstituenti.

Samostojna je prva predlagala demokratski zeml/oradnički blok.

Predsednikom socialističnega kluba je izvoljen Ethin Kristan.

Vsi mandati na Slovenskem so verificirani, izvzemši enega Samostojne in od socialistov na Štajerskem, radi katerih je vložila SLS pritožbo. Eden samostojnež in 1 socialist bosta morala zapustiti Beograd.

Irška napovedala Angliji vojno. Mesto Cork je čisto pogorelo.

POHIŠTVO

raznovidno **LASTNEGA IZDELKA**, iz trdega in mehkega lesa, se zavoljo pomanjkanja prostorov in zavoljo preobilice zaloga po skrajno znižanih cenah prodaja pri

PETER HOCHNEGGER in dr. MARIBOR
Koroška cesta 46-53. - - - Prodaja tudi proti mesečnemu odplačilu.

Cevlje, dokolenice (gamaše) perilo obleke tržne torbice potov. košare, vrvi ter razno galanterijsko blago kupite najceneje pri tvrdki **Jakob Lah, Maribor** Glavni trg 2.

ZA BOŽIČNA IN NOVOLETNA DARILA!

Priporoča svojo obilno zalogo vsakovrstnega manufakturnega blaga, kot moškega in damskega sukna, barhenta, platna, perila, tiska (druka), konjske odeje, nogavice domačega izdelka itd.

NARODNA TVRDKA - - RUDOLF NIEFERGAL
MARIBOR, Koroška cesta 1. V poslopiju stare gimnazije tik cerkve sv. Alojzija.

Mala naznanila.

Razna

PLANINSKI KOLEDAR
ZA LETO 1921

je v Mariboru na prodaj v trgovini tiskarne sv. Cirila ter Baloh & Rosina. Cena 20 K ter je namenjen čisti prebitak za povečanje koč na Korošici pod Ojstrico!

Božične razglednice svetle in nabožno priporoča Tiskarna sv. Cirila, Maribor

Kdo bi sprejel volno v prejo? Zglasi se naj pri Franzu Meljeka cesta 19. Maribor. 980

Prodaja

Hiša v Mariboru 5 minut od Glavnega trga, s vrtom in s svinjskimi hlevi, se zamenja za gozd, ali kako godno posest vo. V hišo se takoj lahko naseli. Oziralo se bo samo na resne ponudbe. Ponudbe pod naslov „Hiša v Mariboru“ na upravništvo lista. 912

NOVA TISKARNA

Moderne opremljena tiskarna v Gornji Radgoni sprejema vsa tiskarska stroko spadajoča dela in jih točno izvršuje. Književnica, ki ji garna trgov na s papirjem in pisarniški potrebščinami! Bogate zaloge papirja po zmernih cenah. Prodaja na drobno in na debelo. Seznami zaloga in cen na razpologo. 972

TISKARNA „PANONIKA“, FR. JEREBIČ IN TOVARIŠI, komanditna družba v Gornji Radgoni.

Svoji k svojim!

Naznanja sl. občinstvu da sem preselil mojomu manufakturno trgovino iz Trkalske ul. 6 v Slovensko ul. 12 (Vogel Gosposke ulice).

Če želite dobro in po ceni blago za obleke, po meri sukno, platno, perilo, nogavice itd. obiščite

Miroslava NABEROJ
MARIBOR, Slovenska ulica 12.
Direkten vnos! 952 **Tovarniške cene!**

Kaj bo?

Nov kožuh pripraven za kocijaža, po ceni prodaja postajenačelnik v St. Iju v Slov. gor. 981

Krava dobra molzavica, na novem mleku se prodaja pri g. Zorku v Pekrah. 932

Fini trčani med prodaja Greif Josip, čebelar v Račji em. 984

CENO KUPITE:
1 hlače iz hlačvine 120 K, 1 srajca pisana 145 K, 1 predpasnik 60 K, 1 par nogavic 86 K, 1 glavni robec 86 K, 1 tržna torbica 20 K, 1 m kloba 120 K, 1 m šifona 46 K, 1 par straup 80 K, 1 narda 16 K, vrvi za perilo 20, 40, 60 m dolge. Erdal 7 K, Abadi papir 2 K itd. pri

Alojziju Gnušek, Maribor Glavni trg št. 6. 982

Službe

Učence in dobre poštene hiše, s dobrim šolskim spridevalom, se takoj sprejme v trgovino s mešanin blagom Alojzij Pinter v Slov. B. strici. 977

NA DEBELO! NA DROBNO!

Južno sadje, kolonijalno blago, delikatese,

Vinko Hmelak
Maribor, Slomškov trg 6

Smokve, rožiče, pomaranče, citrone, rozine, mandeljne, orehe, lešnike, čaj, kognak (Camis & Stock), slaščice za čaj in vino, dalmatinska vina. Pošilja po pošti na vse kraje.

Zahtevajte ponudbe. 959

„MERKUR“

VELETRGOVINA Z MANUFAKTURO
NA DEBELO! MARIBOR NA DEBELO!
Canjkarjeva ulica št. 1 — (preje Kokoschinegg)

Cenjenim trgovcem se uljudno naznanja, da se je ustanovila v Mariboru prepotrebna veletrgovina z vsakovrstnim manufakturnim, perilnim, pletenim in kratkim blagom na debelo.

Tvrdka „MERKUR“ si je za prihodnjo pomladansko sezijo zasigurala največ čehoslovaških fabrikatov prvovrstne kakovosti, nadalje sklenila z največjimi čehoslovaškimi tovarnami ekskluzivno prodajo za Slovenijo.

Tvrdka je ustanovila lastno nakupovalno skladišče na Dunaju za avstrijske in v Pragi za čehoslovaške proizvode. 971

Tvrdka „MERKUR“ si je vzela za nalogo, njenemu trgovstvu omogočiti nakup blaga iz prve roke in tako tudi oblažiti draginjo in zato vljudno vabi cenjene gospode trgovce za obilen obisk.

ZADRUŽNA BANKA

CENTRALA: SPLIT

PODRUŽNICE: MARIBOR, ZAGREB, NOVI SAD

Afilijacije: Zadržna banka Reka, Zadržna štedionica Trst

OSNOVNA GLAVNICA 50 milj. K

Bankovni oddelek:
Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izpačila na vsa tuzemska in inozemska tržišča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagevni oddelek:
Kupuje in prodaja na veliko vse domače in prekomorske proizvode.

Menjačnica:
Kupuje in prodaja tuje valute, devize in čeke ter vseh vrst domačih in tujih papirjev.

Vloge
Sprejema denar na vložni žiro in tekoče račune ter jih obrestuje pod najboljšimi pogoji.

Podružnica Maribor
Gosposka ulica 20 (Pirchanova hiša)
prične s poslovanjem dne 1. decembra 1920.

Otvoritveni oglas.

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu naznaniti, da sem otvoril v Mariboru, Slovenska ulica 7, Prvo špecialno trgovino s pisalnimi stroji in s pisarniški potrebščinami.

Prevzamejo se tudi popravila pisalnih strojev vseh sistemov. Dalje sem prevzel zastopstvo p salneha stroja znamke „Kontinental“. Priporočim se ter prosim za obilen obisk. Z odličnim spoštovanjem

983 **Edvard Legat.**

ZA ZIMO!

se dobi raznovidno manufakturno blago v največji izbiri v

VELETRGOVINI MANUEAKTURNEGA BLAGA
Karela WORSCHKE, Maribor
GOSPOSKA ULICA.

Zajamčeno dobro blago! - - - Najnižje cene!
Postrežba točna! 929

NOVI KOLEDARJI
ZA LETO 1921

najcenejši, se dobijo v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in s'oceri

Žepni bilježni koledarček
lično vezan stane s poštnino vred K 7-50.

Skladni veliki koledar
za pisarne in urade
stane s poštnino vred K 15-.

IVAN KRAVOS, MARIBOR

Trgovina in zaloga: Sedlarski, jermenar- Sedlarske delavnice:
Aleksandrova c. 13. ski in torbarski iz- Koroška cesta št. 17.
delki. Različne opreme za konje, torbice za potova je, nahrbniki, dokolenice (gamaše) iz nana itd. kak r tudi vse v to stroko spada oče pritekline. - - - Niklasti okovi (garniture) za vprege

GONJENI JERVENI sa stroje iz la usnja v raznih širinah v zalogi. Šivalni in vezalni jermeni. Postrežba točna in solidna.